

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ה - אהרן

בלבבי משכן אבנה

אהרן

מידת משה - שלימות של אמת ומידתו של אהרן - שלימות של שלום

אהרן הכהן, מידתו של אהרן היא שלום כדברי המשנה הידועים "הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", כלומר המידה העצמית שלו היא מידה של שלום, ומתוך השלום שהיא תפיסת השלימות שלו הוא "אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", לעומת כך משה, כמו שאומרת הגמ' בפ"ק דסנהדרין המידה שלו היא "יקוב הדין את ההר" - מידת האמת.

ובלשון קצרה וברורה, יש שתי תפיסות של שלימות, יש תפיסה של שלימות של משה - אמת - ראש, תוך וסוף, כידוע האותיות א' מ' ת', ראשונה, אמצעית ואחרונה, ובזה היא כוללת את הכל, זה תפיסת השלימות של משה רבינו, מהכח הזה מתגלה החיבור של משה רבינו ל"תורת ה' תמימה" - התם שבאמת, זה תם מלשון שלם, תפיסת השלימות, מידת האמת.

לעומת כך מידתו של אהרן הכהן - שלום, תפיסת השלימות שלו היא תפיסה של שלום, ותולדת הדברים, משה רבינו שתפיסתו היא אמת, "משה אמת ותורתו אמת", הוא השורש של מסירת הרב לתלמיד של מסירת התורה מדור לדור, לעומת כך אהרן הכהן שמידתו היא מדת שלום, האופן של היחס שלו לתורה הוא "מקרבן לתורה", זה יחס של קירבה זה לא יחס של עצמיות, מידתו של משה שהיא האמת היא העצמיות של תורה, ומידתו של אהרן הכהן שהיא תפיסת השלימות של השלום הוא ה"מקרבן לתורה".

אותיות א-ה שבשם אהרן

יתר על כן, במידתו של אהרן הכהן שהיא מידת השלום, כפי שהוזכר בהרחבה בשיעורים הקודמים עד השתא, אות א' - זה האחד, אות ה' זה ההתפרטות לחמשה, ועיקר הגילוי של ההתפרטות בקומת אדם באיברים הגמורים שבו שמתפרט לחמשה, הוא מתגלה בחמשה אצבעות שבכל יד ורגל, ימין ושמאל, ה' אצבעות לכל אחד מהם, וע"ז חל גילוי עומק מידת השלום אצל אהרן הכהן, ולכן האותיות הראשונות שבו הם א' ה', שהצירוף שלהם הוא לגלות את האחד בחמישה, וזה מתגלה באופן ברור וניכר במצוות ברכת כהנים, שנצטוו אהרן ובניו "כה תברכו את בני ישראל אמור להם", כל הברכה עד אחריתה - "וישם לך שלום", וזה הפתיחה לברכת שים שלום - מסיימים וישם לך שלום ואומרים שים שלום. צורת ברכת כהנים היא באופן של נשיאת כפים. וסדר הדבר הוא שבתחילה הכהנים מפרידים את אצבעותיהם ולאחר מכן מחברים אותם ובאופן הזה הם מברכים את עם ישראל בשלום, כלומר, מתוך התפיסה שכף היד מחברת את חמשת האצבעות, דהיינו שהאחד, הכף, מחבר את כל החמש אצבעות, מתוך התפיסה הזו נעשה לאחר מכן חיבור האצבעות זו לזו, וזה תפיסת השלום אצל המברך עצמו, ומתוך גילוי תפיסת השלום בתוך עצמו שהוא עושה שלום בין אצבעותיו שלו, מכח כך הם מצווים לברך את בני ישראל "וישם לך שלום",

זה הגילוי של שורש הא' - ה' שנמצא בשם של אהרן הכהן, שמידתו שלום,

האותיות נר' שבאהרן

האותיות הנוספות שנמצאות באהרן הם אותיות נר, וכפי שנאמר בפרשת בהעלותך "בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", ורש"י שם מביא מדברי חז"ל כידוע מאד, שכשראה אהרן הכהן את נדבתם של הנשיאים ולא היה הוא עמהם חלשה דעתו, עד שפייסו הקב"ה ואמר לו שלך גדול משלהם שאתה מדליק ומיטיב את הנרות,

והיינו שעיקר הגילוי שמתגלה בעבודתו של אהרן היא "להעלות נר תמיד", ובעומק, שבעה הנרות שיש במנורה יש בהם שתי תפיסות שרשיות, תפיסה אחת היא שכל דבר מתחיל באחד, מתפרט לחמשה וחוזר לאחד, והגילוי השרשי של כך הוא ימי מעשה בראשית, יום ראשון שבו נברא הכל נקרא "יום אחד", שהכל נברא ב"בכח" שבו, ולאחר מכן הדברים מתפרטים בחמשה ימים, ושבת קודש "ויכולו" זה לשון של כלל, חוזר וכוללם, זה מקביל לשבעת הנרות, שנאמר בהם "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", כלומר הכל חוזר ומתאחד לאחד, הששה נרות מאירים לכיוון של האחד, ישנה הבחנה שזה הנר האמצעי וישנה הבחנה שזה הנר הצדדי - אך הכל פונה ומתחבר בחזרה לאחד. הוא יוצא מהאחד, מתפרט לחמשה וחוזר לאחד, זהו, "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, וא"כ האותיות נר שבאהרן הוא גופא כח הדלקתו להעלות נר תמיד, ובזה מתגלה עומק נקודת האחדות.

הגילוי במנורה שהפרטים מצטרפים לאחד

וזהו שבמנורה עצמה נאמר "מקשה זהב תעשה את המנורה עד ירכה עד פרחיה מקשה היא" ההוויה של כל המנורה היא הוויה של אחד, ולא זו בלבד שהיא אחד במה שהיא מקשה זהב, אלא גם במקום התנועה שבה, שזה השלהבת שדרכה להתנועע גם בה נאמר אלא מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, כלומר מתגלה בה השורש של האחד ב"מקשה זהב" שבעצם המנורה, מתגלה בה מקום ההתפרטות בשלהבת שדרכה להתנועע, שה"להעלות נר תמיד" הוא באופן של "שתהא שלהבת עולה מאליה" שאז דרכה להתנועע אנה ואנה, ושם במקום ההתפרטות מתגלה במנורה "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" שגם שם חוזר ומתגלה עומק נקודת האחדות.

וע"ז נאמר בעומק "שלך גדול משלהם שאתה מדליק ומיטיב את הנרות", "גדול משלהם", מ"ב הנשיאים, י"ב נשיאים זה הגילוי של ההתפרטות שמתחיל מהאחד שנעשה ששה צדדים - והאחד הוא גופא נקודת האמצע שמצרפת אותם, הוא פנימיות הששה צדדים וההתפרטות ממשיכה מהששה צדדים כפי שמוזכר בדברי חז"ל [וכבר הוזכר בשיעורים הקודמים], על ידי מה שיש בהם את הקיום המחברים אותם שהם י"ב גבולי אלכסון, והם הם צורת ההתפרטות של הי"ב שבטים.

וע"ז נאמר "שלך גדול משלהם", "שלהם" זה י"ב שבטים שיש להם י"ב נשיאים שזה מקום ההתפרטות, ו"שלך גדול משלהם" כי מתגלה שכל הששה חוזרים ומצטרפים אל האחד שזהו "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". וא"כ הן בגופה של מנורה שכולה מקשה אחת של זהב והן בהתפרטות שבמנורה שחוזרים ומצטרף לאחד "שלך גדול משלהם" מתגלה מידת השלום של אהרון הכהן.

שורש השלום דאהרן- גילוי ה"אלו ואלו דברי אלוקים חיים"

"הרוצה שיחכים ידרים, וסימנך מנורה בדרום", הגילוי של החכמה של "מנורה בדרום" הוא כדברי הגמ' בחגיגה דף ג' "אלו אוסרים ואלו מתירים, אלו מכשירין ואלו פוסלין" וכו', אבל "אלו ואלו דברי אלוקים חיים", משם השורש של אהרן הכהן שנאמר בו "אוהב שלום ורודף שלום", ה"מקרבן לתורה" כלומר שמכח הארת התורה שאלו ואלו דברי אלוקים חיים, המיימנים שבתורה אלו הם ג' קני המנורה שבצד ימין, והמשמאילים שבה הם ג' קני המנורה שבשמאל, שתיהם גם יחד "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". זוהי מידת השלום שמתגלה במנורה של אהרן הכהן שמחברת את כל ה"דברי אלוקים חיים".

אצל משה רבינו נאמר "כפטיש יפוצץ סלע" שדברי תורה מתפרטים שזהו ההתפרטות עד ה"שבעים פנים לתורה", אבל במדרגת אהרן הכהן- המנורה נאמר "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" מתגלה מקום האחדות מכח מידת השלום. וה"מקרבן לתורה" הוא למנורה שמכח כך מאיר אור האחדות.

הארות המנורה - "נר ה' נשמת אדם" והארות אהרן - "בהלו נרו עלי ראשי"

יתר על כן, אהרן קרוב לאותיות של ארון, הכלי החשוב ביותר שנמצא לפני קדש הקדשים הוא המנורה אבל למעלה מכך בבית קדשי הקדשים יש את מקום הארון, ושורש מקום הארתו של אהרן הוא ממקום הארון, והדברים פשוטים וברורים, ביחס למנורה מתגלה ה"שלך גדול משלהם", זהו כל השנה כולה שיש את מצוות הדלקת המנורה בכל יום ויום "מערב עד בוקר", אבל אחת בשנה נאמר "בזאת יבוא אהרן אל הקודש", והיינו שפעם אחת בשנה נצטוו אהרן, ולאחריו כל כהן גדול, להיכנס לפני ולפנים. אהרן נכנס למקום הארון, ועיקר מצוות ההזאה מתקיימת שם אחת למעלה ושבע למטה כמו שמבואר במשנה ביומא, ונהגין לומר כן ביום הכיפורים בסדר עבודת כה"ג ביום הכיפורים שתיקנו לומר בתפילה.

וא"כ, שורש אהרן הכהן אינו מסתיים רק במדרגת המנורה, אלא עיקר שורשו הוא המקום הפנימי - "לפני ולפנים" במקום הארון, ומצד כך הגילוי שמתגלה במקום ה"לפני ולפנים", ששם הוא מקום הארון שעל גביו הכרובים, ועליהם נאמר: "סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו", והמידה הזו היא המתגלה בבירור מאד אצל אהרן הכהן, ונחמד, יש את הכח של הנר שמתגלה אצל אהרן הכהן בחוץ הוא באופן של נר המאיר במנורה - שע"ז אומרים חז"ל "וכי לאורה הוא צריך אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל". אבל בעומק יותר יש את מדרגת הנר שמתגלה אצל אהרן הכהן לפני ולפנים שזה מה שנאמר בפסוק "בהלו נרו עלי ראשי",

ובהקבלה לקומת אדם - יש את הנר שנמצא כביכול בתוך האדם "נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן", שזה הנשמה שנמצאת בתוך האדם שנקראת נר, וכמו שהמשיל החובת הלבבות את שכל האדם לנר שבכחו לבדוק בחורים ובסדקים שבתוך האדם,

ויש את חלק הנשמה שנמצא מעל האדם שעליו נאמר "בהלו נרו עלי ראשי" ובתחילת יצירת האדם כעובר במעי אמו, עיקר גילוי הארת נשמתו נמצאת עדיין מעל ראשו ולכן אומרת הגמ' בנדה בעובר ש"נר דלוק על ראשו", ולעניינא דידן, ה"נר דלוק על ראשו" שמתגלה מכחו של אהרן הכהן הוא גילוי של מציאות "בהלו נרו עלי ראשי", זה לא גדר של נר המאיר בתוכו אלא זה גדר של נר שמאיר על גביו, סוכך על גביו, בכל נר כידוע עד מאד, יש את ההילה הנמצאת על גבי אור הנר שזהו לשון הפסוק "בהלו נרו עלי ראשי", זהו ההילה הנמצאת סביב הנר שהיא "עלי ראשי", והשורש של אותו הילה היא כעין אהל, וזה מה שהוזכר בשורש הקודם שבסדר האותיות של א' - ה' - אהל שהוא מתרחב לאהרן הכהן,

הארתו של אהרן הכהן היא הארה שמלבד הארת נר של פנים בבחינת "נשמת אדם חופש כל חדרי בטן" שזהו כח ההשכלה שנאמר על המנורה 'הרוצה שיחכים ידרים', השכל הנכנס ויורד לפרטי פרטים בתוך האדם, יש עוד הארה של נר שהוא כח המקיף ועומד סביבו, "בהלו נרו עלי ראשי" ומכח כך מידתו של אהרן היא שלום כמפורש בקרא "וידעת כי שלום אהלך", שהרי כמו שאומרים חז"ל אהרן היה עושה שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו, בין אדם לחבירו זה גדר של שלום בין שני אנשים, אבל גדר השלום בין איש לאשה, כמאמר חז"ל: "מעולם לא קראתי לאשתי אשתי אלא ביתי" שבית הוא בחינת אוהל, אהרן הכהן עושה שלום במדרגת איש ואשתו שבמדרגת האהל - "וידעת כי שלום אהלך" מכח מדרגת "בהלו נרו עלי ראשי" שזהו "הלו" שהוא לשון של אהל כמו שהוזכר שהוא כח ההילה הנמצאת על גבי האור שבנר ומכח כך מתגלה כחו של אהרן הכהן לעשות שלום בין איש לאשתו.

שורש הצידוף הפנימי שבג' קנייני האש הוכח המקיף שב"חופה קונה"

ולהבין, כח החיבור של איש ואשה כמו שאומרת המשנה בתחילת קידושין "האשה ניקנית בשלוש דרכים בכסף בשטר ובביאה", והרי אין מצוה לשאת אשה בעצם, כל המצוה לשאת אשה היא מכח מצות פרו ורבו שנצטוו בה אדם הראשון בקרא ושם נאמר "פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה", "דרכו של איש לכבוש ואין דרכה של אשה לכבוש", כמו שאומרים חז"ל שלכן אשה פטורה מפרו ורבו.

צורת הקיום של פרו ורבו הוא ע"י מה שקודם לכן, השלושה דרכים שאשה ניקנית בהם זהו "כבשוה", כ' ב' ש', שהם הר"ת של הג' קניינים כסף ביאה ושטר, אלו הם שלושה החלקים הללו שמונחים ב"פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה", מכח ה"כבשוה" – כסף שטר וביאה, נעשית המציאות של צירוף של אותם ג' חלקים. ועל גבי אותם ג' חלקים של כסף שטר וביאה שהם ימין אמצע ושמאל, מתגלה ה"מכניסה לביתו", וכפי שהגמ' דנה שם בקידושין אם חופה קונה, כלומר – חופה היא כח המקיף שמכניס אותה אל תוך ביתו ונעשית כאן מציאות ההיקף, [שזה אופן של קנין נוסף של קידושין לפי צד אחד בגמ'] – הקנין הנוסף הזה שנעשה ע"י ההיקף הוא שלימות הכח של אהרן הכהן, כשאהרן הכהן עושה שלום בין איש לאשתו הוא לא עושה את זה רק במדריגת כסף, במדריגת ביאה, ובמדריגת שטר – שזה שורש הצירוף הפנימי, אלא הוא עושה את זה מכח "חופה קונה" מה שחופה על הדבר ונמצא סביבותיו, "וידעת כי שלום אהלך", מכח כך הוא עושה שלום בין איש לאשתו.

הכח הזה מתגלה בבית קדשי הקדשים, ששם מקום הכרובים שהכרובים הם מצד אחד מלשון כרביא, בחינת שני תינוקות, כמו שאומרת הגמ' בסוכה, זהו בהקבלה לעשית שלום בין איש לרעהו, וזוהי הבחינה של פורשי כנפים אלו לאלו. אבל מאידך כמו שאומרת הגמ' בב"ב ועוד שזה באופן של זכר ונקבה "כאיש מעורה בלויה שלו", כלומר שזה באופן של חיבור וצירוף זכר ונקיבה, אבל המעורה שבדבר, זה לא רק באופן של ביאה, "ראו חיבתם לפני המקום שמעורים זה בזה" כמו שאומרת הגמ' ביומא ועוד, אלא זה באופן של "סוככים בכנפיהם", כלומר, מתגלה החיבור באופן של הסכך, באופן של ההיקף, של ה"בהלו נרו עלי ראשי", כח מקיף מלמעלה, זה עומק החיבור שמתגלה בכרובים ש"סוככים בכנפיהם", כלומר, מכח "כנפיהם" שהוא הכח העולה מעלה שזה הכנפיים, מתגלה שכח החיבור הוא לא רק באופן של כסף, שטר וביאה שזה בחינת מעורה בלויה שלו, אלא מתגלה עומק כח הפנים שבדבר, העליון יותר, שההיקף הוא עומק נקודת הצירוף.

בדקות בארון יש גם את שלושת החלקים של כסף שטר וביאה, כח הביאה הוא המעורים זה בזה. כח השטר – זה התורה שנמצאת בארון, וכח הכסף – מה שלמטה הוא כסף, למעלה הוא זהב, זהו הארון שהוא מצופה זהב, ולמעלה מכך יש את ה"סוככים בכנפיהם", כח ההיקף.

שורש מידת השלום של אהרן – ממקום קודש הקדשים

ולפי"ז בלשון בהירה מאד, מאיפה שורש מידתו של אהרן שהוא אוהב שלום ורודף שלום? הוא לא רק במדריגת החכמה שבמנורה שהוזכר קודם, אלא הוא במדריגת הארון, שהוא בכח ה"סוככים בכנפיהם", זה ה"וידעת כי שלום אהלך" שמתגלה בפנימיות מקום בית קדשי הקדשים, ומהמקום הזה דייקא [–בהדגשה], משם ממשיך אהרן הכהן את ה"אוהב שלום ורודף שלום", הוא ממשיך את הדבר לעשות שלום בין איש לאשתו, והרי דייקא בכרובים אומרת הגמ' כמו שהוזכר, שבזמן שעושים רצונו של מקום "פניהם איש אל אחיו" וכשאינם עושים רצונו של מקום "פניהם אל הבית", והרי שגם שם כבר מתגלה השורש של האופן של "מחוברים", והשורש של האופן של הנפרדים, משם נובע עומק האחדות, ומשם נובע שורש למקום הפירוד, – ומשם נובע מקום אחדותו של אהרן הכהן שמחבר ומצרף את שתיהם.

אהליבמה – גילוי האוהל דקלקול של עשו שמת נגד לשלום

להבין, כנגד אותו אהל דקדושה שזה כחו של אהרן הכהן, "סוככים בכנפיהם", הרי אחת משמותיה של ירושלים שנקראת בנביא אהליבמה, ואומרים חז"ל שזה מלשון אהלי בא, "משכן [אהל מועד] איקרי מקדש, מקדש איקרי משכן", ואוהל מועד ג"כ נמצא בירושלים עיה"ק. אבל גם אחת מנשותיו של עשיו נקראת אהליבמה, [פעמים היא נקראת יהודית וחז"ל דורשים כמה וכמה דרשות על כך], והיינו שכנגד האהל דקדושה עומד האהל דקלקול, אהליבמה, כנגד מציאות השלום בין איש לרעהו יש את יעקב ועשיו שנאמר בהם "ויתרוצצו הבנים בקרבה", אבל יתר

על כן כמו שאומרים חז"ל, שעשיו הרשע, לא רצה להרוג רק את יעקב אבינו, אלא כשהיה במעי אמו הוא רצה להרוג את רבקה, כלומר הוא רצה לבטל את השלום בין איש לרעהו, והוא רצה לבטל את ה"מעי אמו" שהיא האהל שבתוכו הוא נברא, זה כחו שהוא נושא את אהליבמה, כח דאהל דקלקול,

והרי על עשו נאמר "זכור ה' לבני אדום האומרים ערו עד היסוד בה", הוא בא לעקור את האות ברית שנקרא יסוד, ובלשון הגמרא בשבת "משים שלום בבית", משים שלום בין איש לאשתו, את זה הוא בא לעקור, "ערו עד היסוד בה", היינו שהוא בא לעקור מהשורש את קומת ביהמ"ק בפרט וקומת ירושלים בכלל, ומכח כך יש "ערו עד היסוד",

בכרובים מתגלה אופן של "אם עושין רצונו של מקום", אבל מאידך נאמר "כאשר תריד ופרקת עולו מעל צוארך" שנאמר בברכתו של יצחק לעשיו הרשע ומתגלה מכח ה"כאשר תריד" ה"אין עושין רצונו של מקום" וזה שורש ניקתו של עשו שמבטל את המציאות הזו של אהל, הוא מבטל את מדריגת השלום, וכמו שאומרים רבותינו הבעל הטורים והדעת זקנים מבעלי התוספות שעשו בגימטריא שלום והיינו שהוא עומד כנגד השלום דקדושה, -יש בו ניצוץ של שלום שזה התגלה ב"וישק" כאשר הוא נשק ליעקב אבינו, אבל בכללות הוא ההיפך ממידת שלום, והוא המתנגד לאהל, לאהרן הכהן שמידתו שלום שהוא משורש בית המקדש, משורש מציאות ה"לפני ולפנים".

כשהאור הזה מתגלה ממדריגת אהרן הכהן ב"לפני ולפנים" בתחילה הוא מתפשט למדריגת המנורה ולאחר מכן הוא מתפשט למזבח החיצון שהוא מקום הקרבת הקרבנות. ובכללותם יש את הקרבן עולה שעולה כליל לגבוה, כולו צורך גבוה [זולת העור] ויש את קרבן שלמים שהוא עושה שלום בין כולם כמו שאומרים חז"ל, שלום בין שלושה, קודשא בריך הוא, כהנים וישראל, כלומר שכהנים שמידתם שלום הם עושים את השלום על ידי שלמים - ל' שלום בין קודשא בריך הוא ובעלים שאוכלים ומתכפרים.

מכח כך מאיר אהרן הכהן את ההארה של השלום שמתפשטת ממקום בית קדשי הקדשים, ממקום הארון, מה"סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו" מתפשט למקום המנורה, ומתפשט למקום המזבח החיצון למדריגת השלמים, משם נעשה עומק ההארה של אהרן הכהן, שמידתו שלום.

בכפרת שהיתה על הארון היה שם זר שהוא בחינת נזר, ובדרך רמז זהו אהרן הכהן ששמו בגימטריא עם הכולל הוא נזר, הוא הנזר העליון של השלום שמאיר מהמקום העליון ביותר שיש במקום בית המקדש שבוקע ויוצא למציאות של חוץ, כמו שהוזכר סדר השתלשלות הדברים מהמדריגה העליונה, מדריגת הנזר העליון עד מקום השלמים שבמזבח, ולבסוף זה יוצא למציאות כלל ישראל.

עומק הדבר שביהמ"ק נבנה מכח הק"ו של "ימחה שמי על המים"

אבל יתר על כן, הרי כל בנין בית המקדש כמו שאומרים חז"ל מובא במכות, ורש"י מביא את דברי הירושלמי כידוע, שכאשר דוד כרה שיתין לבית המקדש קפא תהומא למישטף עלמא, והיתה שם את אותה האבן, "אבן השתיה" שמשם הושתת העולם, והוא אמר לדוד, אל תרימני, ודוד המלך הרימו, וכו' ובעי למישטף עלמא, עד שלמד מקל וחומר, ומה להטיל שלום בין איש לאשתו אמרה תורה ימחה שמי על המים ק"ו בכל העולם כולו, ואז דוד המלך "שדי חספא" שהיה כתוב בה שמו יתברך והתהום נח על מקומו, כלומר, כל מקום בית המקדש, ע"מ לבנות אותו מראשיתו, הוא צריך להיות בנוי על היסוד ש"לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה ימחה שמי על המים" ומכאן ואילך נבנה כל בנין בית המקדש, ברור ופשוט הדבר - מה שהוא נבנה על אותו קל וחומר, כי הקל וחומר עניינו שה"קל" הזה של "לעשות שלום בין איש לאשתו" מאיר ב"חומר" של כל בנין בית המקדש, להאיר את הארת השלום, זה א"כ, תוקף כל בנין בית המקדש שנבנה על הקומה השלימה של מציאות השלום.

אבל הוא נבנה על השלום באופן של "ימחה שמי על המים", יש שלום כביכול שנעשה בין שני דברים שיש להם קיום ויש שלום שהמקור הפנימי שלו נובע מהביטול המוחלט, והביטול המוחלט הוא ביטולו שלו יתברך שמו, זהו "מקום

שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו" - אין לך מקום גדול יותר באיתגליא שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה יותר ממקום בית המקדש, ושם אתה מוצא ענותנותו, שכל בית המקדש נבנה על "ימחה שמי על המים", משם שורש בנין בית המקדש.

והרי מאותו כח גם כן, הושרש מקום הארון, שהרי בבית שני שלא היה ארון "אבן היתה שם ושתייה היתה נקראת" שעליה היתה ההזאה שבבית קדשי הקדשים כמו שמפורש במשנה ביומא, זה הגילוי של מקום הארון שעליו אומרים חז"ל בגמ' בבא בתרא ועוד "מקום הארון אינו מן המידה", ושורש הדבר, שבשביל לבנות את בית המקדש שהוא נבנה מהארתו של אהרן הכהן, מההארה של הקל וחומר שהוזכר "ימחה שמי על המים", ומצד כך - "הוא מקומו של עולם" וכשימחה שמי על המים, אז כביכול, מונח כאן עומק נורא של ה"ימחה מקומו של עולם", זהו "ימחה שמי על המים", ולפיכך הבית - המקדש שנבנה מכח אותה הארה, במקום השורש של אבן השתייה, מקום הארון, "אינו מן המידה", הוא נבנה ממקום שאין לו מציאות של מידה.

זה עומק ההבדל בין מידתו של אהרן הכהן למידתו של משה, מידתו של משה היא ראש, תוך וסוף, אמת, באמת כפשוטו, יש קצוות ויש את האמצע, האמצע זה התוך של הדבר המהות של הדבר, וצדדי הדבר הגדרתם היא המידות של הדבר, אלו הם הראשית והסוף שנקראים מידות הדבר, והפנימיות שנקראת תוך - תוכן, תוכיות הדבר. אבל מכח מידתו של אהרן הכהן מתגלה ה"מקום הארון" - ארון אותיות אהרן, "אינו מן המידה", מתגלה ה"ימחה שמי על המים". מכח הביטול המוחלט הזה אין גבול, זהו גילוי מידתו של אהרן הכהן.

כח ה"ימחה שמי על המים" שמתעורר בזמן החורבן

וזה העומק של חורבן הבית, הרי מיתתו של אהרן הכהן היא בחודש אב, וכדברי רבותינו שחודש אב הוא אב לכל החדשים כולם מצד גילוי דלעתיד לבוא, שהוא יהיה האב לכל החדשים, -מכח חורבן הבית מתגלה ה"בעא למישטף עלמא" שהיה בהתחלה והוא זה שהחריב את הדבר, וזה ברור ופשוט -הרי בתחילת הבנין עוד קודם שנבנה היה כח שבא להחריב את כל העולם כולו ונח ע"י "ימחה שמי על המים". ומצד כך כאשר חרב הבית זה לא חורבן חדש אלא זה אותו כח של אבן השתייה שמעיקרא הסרתה יוצרת מציאות של חורבן העולם, היא היא גם השורש של חורבן הבית. ברור ופשוט. כיון שהכח שהקים את בית המקדש היה ה"ימחה שמי על המים", אז כשמתעורר הזמן של החורבן מתעורר הכח של ה"ימחה שמי של המים" עוד פעם.

ואז מתגלית מדת השלום, הרי כמו שאומרת הגמ' שבשעה שנכנסו אומות העולם ראו את הכרובים מעורים זה בזה, ושואלים רבותינו כידוע שהרי שעת חורבן הבית היא שעה ש"אין עושין רצונו של מקום" באופן הגמור והרי אז אין פניהן איש אל אחיו, ותשובה אחת לדברים לפי הנתבאר השתא, שאז התגלה ה"ימחה שמי על המים", -האור הזה הוא מה שמונח במעמקי החורבן של הבית שהתגלה בחודש אב שהוא זמן פטירתו של אהרן הכהן, מכח ה"גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם" מתגלה ה"ויאסף אהרן אל עמיו", כלומר שנאסף כל ימי חייו כדברי חז"ל ונתקבץ כל חלקי הארותיו שזה מכח מידת השלום שהיא חלקו שלו, ומכח כך מתגלה ה"ימחה שמי על המים",

וה"ימחה שמי על המים" זה מה שביום שנחרב בית המקדש נולד משיח, זו שלימות ההארה שמחד יש כאן את עומק נקודת החורבן של ה"בעא למישטף עלמא", אבל חוזר ומתעורר תוקף ההארה של ה"ימחה שמי על המים".

ככל שהאדם מבטל את עצמו, שזה עבודת האבלות דידן בימים האלה לבטל את עצמינו, "התפלשי בעפר" להגיע עד תפיסת הדבר של "אינו מן המידה" באופן שאינו תופס מקום כלל, כאשר האדם מדבק את עצמו באותה מדריגה, מתגלה אצלו האור של הגאולה העתידה, "ימחה שמי על המים" לעשות שלום בכל העולם כולו, שמו של הקב"ה שלום.

שאלה: למה באיש ואשה השלום הוא בעיקר שלום שהוא מקיף, לכאורה אדרבה זה ה"אחד" הגמור בפנימי?
תשובה: השורש של הדבר כשאנחנו מציירים אותו באופן של חיבור איש ואשתו, של "מעולם לא קראתי לאשתי אשתי

אלא ביתי", הגדרת הדבר שיש חיבור מצד הפנימי שזה "כסף" בחינת חסד, אהבה, כיסופין שבצד ימין, ויש לנו "שטר" שמכניס ומוציא בהכרח שהוא קו שמאל, ויש לנו את האופן של "ביאה", שזה קו האמצע, נקודת החיבור, וכל זה בכח הפנימי שבדבר, שהוא תחילת נקודת חיבורם, אבל כל אור פנימי יש לו שורש במקיפין, והשורש שלו במקיפין זה עומק הגדרת החיבור של "מעולם לא קראתי לאשתי אלא ביתי", ה"חיה" מתגלה בלבושים, וה"יחידה" מתגלה במקיפים שהם בית, ומצד ה"יחידה" חיבור האיש ואשה הוא מדין בית, ושם עומק נקודת החיבור.

ספר נפש החיים שער ד' עם ביאור בלבבי משכן אבנה **בחניות בארץ ענשיו**

